

KRONIEK

gezette eerlijkheid, zonder daarbij tot groote panorama's te geraken.

De levensgeschiedenis van Jan is tot zeer eenvoudige proporties teruggebracht. Hij houdt van Hermi, zoo uitbundig, dat de vlam alles verteert en hij op een goeden dag bespeurt, dat zijn liefde zichzelf heeft opgebrand. Hij verlaat Hermi, op zijn kantoor ontmoet hij Rie, met wie hij een vluchtige amourette beleeft. Hij voelt zich vermoeid, doordat hij steeds wordt bemind, zonder zelf deze liefde te beleven. Ook aan deze verhouding maakt hij een einde, doch na de nederlaag van liefdes-machteloosheid, dwaalt hij door een woestijn van eenzaamheid. Alles liever dan alleen zijn, is de kreet, die hem brengt tot het compromis: het huwelijk met Dora, de vlucht in het „veilig home”, de gemeubelde etage, met een dienstbode en welstand.

Pijnlijk-oprecht heeft de auteur deze phases gevolgd. Toch is in deze oprechtheid een element zoek. Want het leven is nooit enkelvoudig, en het gebeuren, dat hij beschrijft, is ongetwijfeld veel gecompliceerder dan hij het stelt. „Dan maar geen idealen”, zegt de ontmoedigde liefde-zoeker; „géén roekeloos hart, doch een burgerlijk, ordelijk bestaan.” Maar zoo is het niet. Een, die zóó als deze Jan (een man met neiging tot droomen, tot zwerven, tot waarachtigheid) zich oogenschijnlijk laat vangen door de instincten van veiligheid-zoeken, van rust en stabiliteit, is niet à jamais verloren! Een jaar na het compromis kan de cyclus van rust-onrust opnieuw beginnen en daarom is de geschiedenis onbevredigend, wijl de diepere lagen door den schrijver niet zijn opgezocht.

Een serie close-up's werkt vermoeiend; men wenscht achtergrond, omringende invloeden, andere ontmoetingen van den hoofdpersoon met het levende leven te zien. Nu kennen wij van Jan: oogen, kin, een stuk oor, neusvleugels en een fragment van zijn boordje, maar van den man verder weten wij niet veel. Daardoor doet dit werk jong en onrijp aan, al heeft het tegelijkertijd de charme der jeugdige oprechtheid. De volslagen afwezigheid van humor, de armoede van woordkeus en beeld, de herhaling der motieven vormen den negatieven kant van dit werk. De positieve zijde is de drang tot zuiverheid, het gewetensonderzoek, het streven naar perfectie en de eigen toon, die een persoonlijkheid verraad, van wie wij ongetwijfeld werk mogen verwachten, dat meer diepgang vertoont dan dit *Roekeloze Hart*.

Emmy van Lokhorst

Dr W. A. P. Smit: *Dichters der Reformatie in de zestiende eeuw* (Wolters, Groningen, 1939).

Geschriften waaraan, ter toelichting slechts, een bloemlezing wordt toegevoegd, komen tegenwoordig meer voor. Men dient een dergelijke verhandeling dus te beoordeelen als cultuur- of litterair-historisch betoog en de illustreerende bloemlezing naar de criteria die den samensteller als maatstaf hebben gediend. Gewoonlijk worden daarbij niet slechts æsthetische normen aangelegd, maar zoekt de schrijver-bloemlezer tevens naar die poëtische specimina, die hij teeknend acht voor bepaalde schakeeringen der geestesgesteldheid, waarvan hij het karakter